T.C.

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1982/455

KARAR NO : 1982/570

ÖZET: Milli Güvenlik Konseyi'nin 7 numaralı Kararı'nın 4. maddesi kapsamına giren, sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunan ve 1402 sayılı Yasa'nın 13/b maddesinde öngörülen bağlantı koşulunu içeren suçlara ait davanın Askerî Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanık : Celal Taş

O L A Y : İstanbul C. Savcılığı'nın 29.1.1979 gün, 1979/42 esas sayılı iddianamesi ile sanığın sorumlu yazı işleri müdürü olduğu Devrimci Halkın Yolu Gazetesi'nin 31 Ekim 1978 günlü nüshasında yayınlanan yazılarda cumhuriyetin, hükümetin manevi şahsiyetinin, devletin askeri ve emniyet muhafaza kuvvetlerinin tahkir ve tezyif edildiği yayın yoluyla komünizm ve milli duyguları zayıflatıcı propaganda yapıldığı, komünizmin övüldüğü ve halkın suç işlemeye tahrik edildiği iddia olunarak, eylemlerine uyan Türk Ceza Yasası'nın 159/1.(4 kez)., 173/son.(6 kez)., 142/1-6., 142/4-6., 142/3-6., 125. maddeleri delaletiyle 311., 141. aracılığıyla 311. maddeleri uyarınca cezalandırılması istemiyle hakkında kamu davası açılmıştır.

A-1) İstanbul 2. Ağır Ceza Mahkemesi; 8.6.1979 gününde, 1979/55-150 sayı ile; Askeri Yasa Mahkemesi'nin 20.3.1979 günlü, 4/16 sayılı kararını neden göstererek davaya bakmanın görevi dışında olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

1- İstanbul C. Savcılığı'nın 6.12.1978 günlü, 1978/583 esas sayılı iddianamesi ile; sanığın sorumlu yazı işleri müdürü olduğu, Devrimci Halkın Yolu Gazetesi'nin 12.9.1978 günlü, nüshasında yayınlanan yazılarda, hükümetin manevi şahsiyetinin, cumhuriyet, devletin emniyet ve muhafaza kuvvetlerinin, askeri kuvvetlerinin tahkir ve tezyif edildiği komünizmin övüldüğü ve milli duyguları zayıflatıcı propaganda yapıldığı, kanunun cürüm saydığı fiilin övüldüğü, halkın suç işlemeye tahrik edildiği iddia olunarak eylemine uyan Türk Ceza Yasası'nın 159/1.(4 kez)., 173/son.(5 kez)., 142/4-6., 142/3-6., 146. maddeleri aracılığıyla 311.(2 kez)., 312. maddeleri uyarınca cezalandırılması istemiyle hakkında kamu davası açılmıştır.

2- İstanbul C. Savcılığı'nın 10.4.1979 günlü, 1979/211 esas sayılı iddianamesi ile; sanığın sorumlu yazı işleri müdürü olduğu Halkın Yolu Gazetesi'nin 19.12.1978 günlü özel sayısında "Yeni Yüksek Öğrenim Yasa Tasarısı, üniversiteleri faşist diktatörlüğün kürsüsü haline getirme plânıdır." başlığı altında yayınlanan yazılarda; komünizm propagandası yapıldığı İstanbul C. Savcılığı'nca ileri sürülerek, sanığın eylemine uyan Türk Ceza Yasası'nın 142/1-6., 173/son. maddeleri uyarınca cezalandırılması istemiylehakkında kamu davası açılmıştır.

/.....

3- İstanbul C. Savcılığı'nın 25.10.1978 günlü, 1978/507 esas sayılı iddianamesi ile, sanığın sorumlu yazı işleri müdürlüğünü yaptığı Devrimci Halkın Yolu Gazetesi'nin 21.8.1978 günlü, "Zonguldak Özel" sayısında yayınlanan yazılarda; yayın yoluyla cumhuriyetin, devletin emniyet ve muhafaza kuvvetlerinin tahkir ve tezyif edildiği, komünizm propagandası yapildığı iddiasıyla, sanığın eylemine uyan Türk Ceza Yasası'nın 159/1.(2 kez), 173/son. (3 kez)., 142/1-6., maddeleri uyarınca cezalandırılması istemiyle hakkında kamu davası açılmıştır.

A-2) İstanbul 6. Ağır Ceza Mahkemesi; aynı iddianamelerle açılan dava dosyalarını birleştirerek 16.7.1979 gününde, esas 1978/487, karar 1979/340 sayı ile; davaya bakmanın mahkemelerinin görevi dışında olduğu,

B- İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askerî Mahkemesi, 26.2.1981 günde, 1980/326 esas, 1981/158 karar sayı ile; suçun mahiyeti, suç tarihi ve Askerî Yargıtay Daireler Kurulu'nun 16.10.1980 günlü, 95/96 sayılı kararlarına göre davaya bakmanın görevi dışında olduğu,

Gerekçeleriyle görevsiz olduklarına karar vermişlerdir.

Böylece, her iki mahkemenin kesinleşen görevsizlik kararları arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde belirtilen olumsuz görev uyuşmazlığı doğmuştur.

<u>İNCELEME VE GEREKÇE:</u> Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Kenan Terzioğlu'nun Başkanlığı'nda, İsmail Oğuz, Y.İsmet Ayer, Cezmi Elgin, Yaşar Çiftçioğlu, Hasan Çelikkale ve Nail Yücel'in katılmaları ile yaptığı 12.7.1982 günlü toplantıda, geçici raportör Hâkim Tulez Barutoğlu'nun raporu ile dosyadaki belgeler, Cumhuriyet Başsavcılığı ve Askerî Yargıtay Başsavcılığı'nın Askerî Yargı'nın görevli olduğu yolundaki düşünce yazıları okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioğlu ile Askerî Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Ferhat Ferhanoğlu'nun aynı doğrultudaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Atılı suçlardan bir bölüğünün amacı; cumhuriyeti, vatan ve milletin bütünlüğünü, bölünmezliğini, bağımsızlığını, milli güvenliği tehlikeye düşüren temel hak ve özgürlükleri ortadan kaldırmaya zemin hazırlayan olayların düşünsel ve eylemsel yapısını öncede oluşturmak olduğundan, bu suçların Milli Güvenlik Konseyi'nin 7 numaralı Kararı'nın 4. maddesi kapsamında olduğu ve bu yönüyle sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunduğu açıktır.

Sanığın işlediği iddia olunan suçlardan, 19.12.1978 ve 31.10.1978 günlü olanları İstanbul'da Sıkıyönetimin ilân tarihi olan 26.12.1978 den önceki üç ayın içerisinde rastladığından, davanın 1402 sayılı Yasa'nın 13/a maddesi uyarınca Askerî Yargı yerinde görülmesi,

bu nedenle, İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askerî Mahkemesi'nin görevsizli kararının kaldırılmasına karar verilmesi gerekir.

SONUÇ: Anlaşmazlığın, niteliğine göre Askerî Yargı yerinde çözülmesi gerektiğin bu nedenle İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askerî Mahkemesi'nin 26.2.1981 günlü, 1980/326, 1981/158 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 12.7.1982 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Kenan Terzioğlu	İsmail Oğuz	Y.İsmet Ayer	Cezmi Elgin

Üye	Üye	Üye
Yaşar Çiftçioğlu	Hasan Çelikkale	Nail Yücel

10.8.1982

İ/Ç